

T.C.
ANKARA
5. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2013/456
KARAR NO : 2014/573

REKABET KURUMU
Tarih : 17.07.2014
Sayı : 4083

DAVACI : ZİHNİ HOLDİNG A.Ş.

VEKİLİ : AV. ÖZGÜR ÇAĞLAR AKSU
Acıbadem Cad. No:183 D:2 Üsküdar/İSTANBUL

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI/ANKARA

VEKİLİ : AV AYPERİ SAMANTUR-Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından; İstanbul Marmara Ege Akdeniz Karadeniz (İMEAK) Deniz Ticaret Odasına navlun oda payı ve liman aidatına ilişkin tarifelerinin Rekabet Kanunu'na aykırı olarak belirlendiğinden bahisle sözkonusu oda hakkında soruşturma yapılması talebinin reddedilmesine ilişkin 01.11.2012 gün ve 521 sayılı işlemin; İMEAK Deniz Ticaret Odasının uluslararası uygulamaları dikkate almadığı, yabancı bayraklı gemiler ile Türk bayraklı gemilere ayrı ücret tahakkuk ettirilmesinin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : İMEAK Deniz Ticaret Odasının mevzuat uyarınca navlun oda payı ve liman ücretlerini belirleme yetkisi olduğu, rekabeti bozucu bir durum olmadığından sözkonusu oda hakkında soruşturma açılmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 5. İdare Mahkemesi'nce işin gereği görüldü:

Dava; davacı şirket tarafından; İstanbul Marmara Ege Akdeniz Karadeniz (İMEAK) Deniz Ticaret Odasına navlun oda payı ve liman aidatına ilişkin tarifelerinin Rekabet Kanunu'na aykırı olarak belirlendiğinden bahisle sözkonusu oda hakkında soruşturma yapılması talebinin reddedilmesine ilişkin 01.11.2012 gün ve 521 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6.maddesinde; "Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır.

Kötüye kullanma halleri özellikle şunlardır:

a) Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayırıcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,

5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/456

KARAR NO : 2014/573

d) Belirli bir piyasadaki hakimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması." hükmüne, 40.maddesinde; "Kurul, resen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar verir.

Önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde Kurul Başkanı, meslek personeli uzmanlardan bir ya da birkaçını raportör olarak görevlendirir.

Önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportör 30 gün içinde elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurula yazılı olarak bildirir." hükmüne, 41.maddesinde; "Önaraştırma raporunun Kurula teslimini takip eden 10 gün içinde, Kurul elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek karar vermek üzere toplanır ve soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verir." hükmüne, 41.maddesinde ise " Kurulun, ihbar veya şikayet başvurularında ileri sürülen iddiaları ciddi ve yeterli bulması durumunda, ihbar veya şikayet edenlere ileri sürülen iddiaların ciddi bulunduğu ve araştırmaya başlandığı yazılı olarak bildirilir.

Kurulun, gerek başvuruları açıkça reddetmesi, gerekse süresi içinde bildirimde bulunmayarak reddetmiş sayılması durumlarında, doğrudan ya da dolaylı menfaati olduğunu belgeleyen herkes Kurulun red kararına karşı yargı yoluna başvurabilir." hükmüne yer verilmiştir.

5174 sayılı Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği İle Odalar Ve Borsalar Kanunu'nun 25.maddesinde; odalarca her yıl için; gerçek kişi tacir ve sanayicilerin gelir vergisine ilişkin beyannamelerinde gösterilen ticarî kazanç toplamı; tüzel kişi tacir ve sanayicilerin ise ödeyecekleri kurumlar vergisine ilişkin beyannamelerinde gösterilen ticarî bilanço kârı üzerinden binde beş oranında münzam aidat tahsil olunacağı belirtilmiş ve "*Türkiye limanlarında yük alan veya bu limanlara yük getiren ve Türkiye'de herhangi bir odaya kayıtlı olmayan yabancı bayraklı gemiler ile yabancı bir ülkede yerleşik gerçek veya tüzel kişi tacir tarafından işletilen Türk Bayraklı gemilerin Türk limanlarında yükleme ve boşaltmadan sağladıkları tüm navlun hasılatı üzerinden, kruvaziyer ve yolcu gemilerinde gros tonajı üzerinden uluslararası uygulama göz önüne alınmak suretiyle, binde beşi geçmemek ve yıllık münzam aidat tavanını aşmamak kaydıyla oda yönetim kurulunca teklif ve oda meclisince tespit edilecek orana göre hesap edilecek meblağ, geminin limandan ayrıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde, kendileri, temsilcileri veya acenteleri tarafından ilgili liman bölgesindeki deniz ticaret odasına veya bu oda teşkilâtının henüz kurulmadığı yerlerde, ticaret veya ticaret ve sanayi odasına ödenir.*" hükmüne, 26.maddesinde ise "Odalarca verilen hizmetler ile onaylanan ve düzenlenen belgeler karşılığında alınan ücretlerin oran ve miktarı, maktu ücretlerde yıllık aidat tavanını geçmemek, nispi ücretlerde bu tavanı aşmamak ve binde beşten fazla olmamak kaydıyla oda yönetim kurullarının teklifi, meclislerin onayı ile yürürlüğe konulacak tarifelerle tespit olunur. Odalarca verilen hizmetin dışarıdan satın alınması halinde, satın alınan hizmetin bedeli de bu tavanın iki katını geçmemek üzere ücrete eklenecek ilgiden tahsil edilir." hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda anılan mevzuatın değerlendirilmesinden; İMEAK Deniz Ticaret Odasının 5174 sayılı Kanunun 25 ve 26.maddeleri uyarınca ücret belirleme yetkisi olduğu, aynı Kanunun 25.maddesinin son fıkrası uyarınca Türk gemilerinin navlun oda payından muaf tutulduğu anlaşılmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; İMEAK Deniz Ticaret Odası üyesi olan ve

5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/456

KARAR NO : 2014/573

acentelik hizmeti de veren davacı şirketin, bahsi geçen oda tarafından navlun oda payı ve liman aidatlarının Türk ve yabancı bayraklı gemiler arasında haksız rekabete sebep olacak şekilde belirlendiği ve bu ücretlerin her limanda ayrı ayrı alınmasının rekabeti engellediği be bu suretle Rekabet Kanununa aykırı davranıldığı ileri sürülerek soruşturma başlatılması istemiyle başvuruda bulunduğu, Rekabet Kurulunun 25.04.2012 gün ve 12-22/611-M sayılı kararı ile konu ile ilgili önaraştırma yapılmasına karar verildiği ve önaraştırma raporu ile getirilen öneri doğrultusunda şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına karar verildiği ve bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Bakılan davada; davacı şirket tarafından ileri sürülen birinci iddia yabancı bayraklı gemiler ile Türk gemilerinin ödeyecekleri ücretler arasında ayrımcılık yapıldığına yöneliktir. 5174 sayılı kanunun 25.maddesinin son fıkrası uyarınca Türk gemilerinin navlun ücretinden muaf tutulduğu, böylelikle yabancı gemilerden farklı olarak navlun oda payı ödemeksizin sunulan hizmetten yararlandığı, ancak bu durumun eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar konulması niteliğinde olmadığı, zira bu uygulamanın Kanundan kaynaklandığı görülmekle rekabeti bozucu olmadığı anlaşılmıştır.

Davacı şirketin ikinci iddiası ise liman ücretlerinin yüksek belirlendiği ve her limanda gemilerden ücret alınmasının rekabeti engellediğine yöneliktir. İMEAK Deniz Ticaret Odasının 5174 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak ve bu Kanunda belirlenen sınırlar içinde ücret belirleyip tahsilatını yaptığı, her limanda ücret alınmasının aynı Kanun kapsamında mümkün olduğu anlaşılmıştır.

Diğer taraftan; liman ücretleri bakımından Türk-yabancı gemi farkının rekabeti bozduğu iddiasıyla ilgili olarak; gemilerin eşit statüde olmadığı, yabancı gemiler bakımından karasularında bulunduğu devletin koyduğu kurallara uygun davranmayı kabul ederek hareket edileceği, eşit durumda bulunmadıklarından farklı ücret uygulamasıyla 4054 sayılı Kanunun 6/b maddesinin ihlal edilmiş olmayacağı sonucuna varılmıştır.

Bu durumda; İMEAK Deniz Ticaret Odasının 5174 sayılı Kanunda kaynaklı yetkilerini kullandığı, uygulamalarıyla rekabeti bozucu sonuçlara yol açmadığı anlaşıldığından davacı şirket başvurusunun reddedilmesine ilişkin davaya konu Kurul kararında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, *davanın reddine*, aşağıda dökümü yapılan 110,35-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, A.A.U.T uyarınca tespit edilen 750,00-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 15/05/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
ZÜLAL ÖZTÜRK
38010

Üye
İRFAN CEREN
101157

Üye
EMİNE NUR PEHLİVAN
118428

YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvuru Harcı : 24,30-TL

Karar Harcı : 24,30-TL

Vekalet Harcı : 3,75-TL

Posta Gideri : 58,00-TL

TOPLAM : 110,35-TL

